

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2014. február 22.

5. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

I.

30 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi mesét, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Lázár Ervin: VIRÁGSZEMŰ

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van. De ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak. Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virágszeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem áttallotta azt mondani:

- Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág. A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

- Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona. Rikoltozott a Tavasz Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtőle kölcsönözte a színét Julcsa szeme. Az Ibolya a hasát fogta nevetésben.

- Még hogy azt képzelitek... hehe... és én?

Az Erdei Gyöngyiköles erre lelilázta az Ibolyát.

- Nem is kék vagy, lila - mondta dühösen.

- Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! - kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

- Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

- Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek. Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek. Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

- Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

- Színvak? Miért?

- Reggel, amikor erre jártam - mondta Mikkamakka -, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

- Persze - mondták a virágok -, és?

- Most meg hét vöröset látok!

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakéültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakának.

- Ó - mondta Mikkamakka -, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavasz Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyiköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. - (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) - És közben persze - folytatta Mikkamakka - Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékelnek, virítanak.

1. Mi a szerepe a történetben Varga Julcsának? 5 pont
2. Mikkamakka, „aki majdnem mindig arra járt, amerre kell”, hogyan tud igazságot tenni? 5 pont
3. Mit jelent a *perpatvar* kifejezés? Írd körül saját szavaiddal! 2 pont
4. Milyen rossz emberi tulajdonság nyilvánul meg a virágok vitájában? 5 pont
5. Sorold fel, milyen színek szerepelnek a mesében! 3 pont
6. Képzeld el, hogy Mikkamakka elmeséli Varga Julcsának a történetet. Írd meg képzeletbeli párbeszédüket 10-15 sorban! 10 pont

II. 30 pont

Gazdag Erzsébet: Mesebolt

Volt egyszer egy mesebolt,
Abban minden mese volt.
Fiókjában törpék ültek,
Vízilányok hegedültek.

Öreganyók szóttek-fontak,
Apró manók tánca fogtak.
(...)

Képzeld el, hogy vándorútra indulnak a mesebolt lakói. Írd meg utazásuk kalandos történetét! Adj címet is a mesédnek!

III. 20 pont

1. Egészítsétek ki az alábbi szólánccokat az odaillő szavakkal a példa szerint!

Példa: cukor – korsó – sóhaj – hajsza
kicsi – ..... – ..... – szélvész
bátor – ..... – ..... – nárcisz
rendszer – ..... – ..... – lakás
saját – ..... – ..... – lapát
karó – ..... – ..... – kastély

10 pont

2. Mondd ö/ő-vel!

forog
kérelem
kicsi
morog
koplál

10 pont

Helyesírás: 10 pont
Megjelenés: 10 pont
Összesen: 100 pont